

L E G E

cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește cadrul normativ de creare, organizare și funcționare a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani, precum și anumite particularități ale regimului juridic privind inițierea și desfășurarea acestor activități pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Servicii alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani sunt cele organizate de angajator la locul de muncă, de îngrijitorul calificat/îngrijitoarea calificată de copii la domiciliul/reședința temporară a acestuia/acesteia sau la domiciliul/reședința temporară a reprezentanților legali ai copiilor, în condițiile prezentei legi.

(3) Serviciile alternative de îngrijire a copiilor prevăzute de prezenta lege sunt complementare și discreționare, ele nu substituie instituțiile de educație antepreșcolară și/sau de învățământ preșcolar prevăzute în Codul educației și nu reprezintă una dintre formele de asistență socială prevăzute în actele normative din domeniu.

(4) Autoritatea publică centrală responsabilă de realizarea politicilor în domeniul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor este Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Articolul 2. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni de bază semnifică:

îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată de copii (în continuare – *îngrijitor/îngrijitoare*) – persoană fizică cu formare profesională, care posedă cunoștințe și abilități necesare de îngrijire a copilului cu vârsta de până la 3 ani, ce corespund cel puțin nivelului 3 al Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova, și care intenționează să desfășoare unul dintre tipurile de servicii alternative de îngrijire a copiilor, menționate la art. 5 din prezenta lege;

reprezentant legal – părintele copilului sau persoana desemnată, potrivit legii, să apere drepturile și interesele legitime ale copilului și să acționeze în numele copilului în materie de protecție, siguranță, ocrotire a sănătății, educație, proprietate și în alte domenii;

contractor – persoană fizică sau juridică care contractează îngrijitorul/îngrijitoarea în scopul prestării serviciilor alternative de îngrijire a copiilor;

prestator de serviciu – persoană fizică sau juridică care se obligă să presteze servicii alternative de îngrijire a copiilor în schimbul remunerației convenite;

beneficiar de serviciu – copilul cu vârsta de până la 3 ani care beneficiază nemijlocit de servicii alternative de îngrijire;

domiciliul/reședința temporară a copilului – locul unde reprezentantul legal al copilului locuiește în mod obișnuit sau locul unde reprezentantul legal al copilului declară că își are locuința temporară/secundară;

domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei – locul unde îngrijitorul/îngrijitoarea locuiește în mod obișnuit sau locul unde acesta/aceasta declară că își are locuința temporară/secundară.

Articolul 3. Scopul și obiectivele serviciilor alternative de îngrijire a copiilor

(1) Scopul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor este oferirea serviciilor de îngrijire, creștere, dezvoltare armonioasă, supraveghere și educație a copilului cu vârsta de până la 3 ani prestate de către îngrijitor/îngrijitoare.

(2) Obiectivele serviciilor alternative de îngrijire a copiilor:

a) sporirea eficienței și îmbunătățirea calității serviciilor alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani, furnizate de persoane calificate, prin asigurarea organizării și desfășurării activității respective în baza unor standarde minime de calitate;

- b) oferirea unui spectru diversificat și standardizat de servicii alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani;
- c) sporirea gradului de supraveghere și siguranță a copiilor cu vârsta de până la 3 ani;
- d) adaptarea și socializarea timpurie a copilului cu vârsta de până la 3 ani prin facilitarea integrării acestuia în societate;
- e) garantarea drepturilor beneficiarilor de servicii și asigurarea executării obligațiilor prestatorilor de servicii prin reglementarea raporturilor juridice dintre subiecții prezentei legi și a modalității de prestare a serviciului alternativ de îngrijire propriu-zis;
- f) stimularea reconcilierii vieții de familie cu cea profesională.

Articolul 4. Principiile serviciilor alternative de îngrijire a copiilor

Prestarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor se realizează în baza următoarele principii:

- a) respectarea interesului superior al copilului;
- b) respectarea dreptului copilului de a crește într-un mediu sigur și sănătos;
- c) respectarea personalității și individualității copilului;
- d) respectarea demnității copilului;
- e) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil;
- f) responsabilitatea profesională;
- g) egalitatea șanselor și nediscriminarea;
- h) accesul la servicii sigure și de calitate;
- i) confidențialitatea informației despre copil și familia lui;
- j) asigurarea siguranței și protecției sănătății copilului.

Articolul 5. Tipurile de servicii alternative de îngrijire a copiilor

(1) Se pot organiza următoarele tipuri de servicii alternative de îngrijire a copiilor:

- a) servicii alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă;
- b) servicii alternative de îngrijire individualizată a copiilor;
- c) servicii alternative de îngrijire a copiilor de tip familial.

(2) Serviciile prevăzute la alin. (1) lit. a) sunt cele oferite de către angajator în beneficiul persoanelor angajate prin contract individual de muncă, al persoanelor aflate în raporturi de serviciu în bază de act administrativ ori prin alte tipuri de contracte civile în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, cu suportarea tuturor cheltuielilor aferente din mijloacele proprii ale unității.

(3) În cazul în care angajatorul ce oferă servicii alternative de îngrijire a copiilor este o instituție de învățământ, de aceste servicii pot beneficia inclusiv copiii elevilor/studenților încadrați la studii în entitățile respective.

(4) Serviciile prevăzute la alin. (1) lit. b) sunt cele organizate de către îngrijitor/îngrijitoare la domiciliul/reședința temporară a copilului.

(5) Serviciile prevăzute la alin. (1) lit. c) sunt cele organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei pentru un număr limitat de copii.

(6) Serviciile alternative de îngrijire a copiilor se prestează pe cheltuiala reprezentanților legali ai copilului și/sau a angajatorului acestora în modul corespunzător și nu cad sub incidența actelor normative ce reglementează funcționarea instituțiilor de educație antepreșcolară și învățământ preșcolar sau anumite forme structurale de asistență socială.

Capitolul II

PRESTAREA SERVICIILOR ALTERNATIVE DE ÎNGRIJIRE A COPIILOR

Articolul 6. Prestatorii de servicii alternative de îngrijire a copiilor

(1) Prestatori de servicii pot fi persoanele juridice – în cazul serviciilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a), și persoanele fizice – în cazul serviciilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) și c).

(2) Prestatorii de servicii pot organiza și presta aceste servicii dacă întrunesc condițiile prevăzute de prezenta lege și alte acte normative.

(3) Indiferent de tipul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor, serviciile de îngrijire propriu-zise se îndeplinesc nemijlocit de către îngrijitor/îngrijitoare.

(4) Indiferent de tipul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor, raportul numeric dintre îngrijitor/îngrijitoare și beneficiarii de servicii se respectă în modul stabilit de Guvern.

(5) Drepturile, obligațiile, restricțiile, incompatibilitățile, condițiile și cerințele pentru exercitarea activității de îngrijitor/îngrijitoare sunt general aplicabile acestuia/acesteia pentru toate tipurile de servicii alternative de îngrijire a copiilor.

Capitolul III

INIȚIEREA SERVICIILOR ALTERNATIVE DE ÎNGRIJIRE A COPIILOR

Articolul 7. Organizarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor de către angajator la locul de muncă

(1) Serviciile alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă se înființează prin ordinul intern al angajatorului.

(2) Inițierea efectivă și prestarea nemijlocită a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă sunt condiționate de depunerea notificării de înființare a serviciului către Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

(3) Prestarea nemijlocită a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă se realizează de către îngrijitor/îngrijitoare.

(4) În cazul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate de către angajator la locul de muncă, de respectarea cadrului normativ în domeniul protecției copilului și a legislației specifice domeniului său de activitate este responsabil angajatorul.

(5) Serviciile alternative de îngrijire a copiilor la locul de muncă au program pe tot parcursul anului și de acestea beneficiază doar copiii salariaților angajatorului care le organizează.

(6) Activitatea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă are caracter nonprofit.

(7) În scopul asigurării calității serviciilor alternative de îngrijire a copiilor la locul de muncă, angajatorul este în drept să contracteze personal de suport pentru îngrijitor/îngrijitoare, fiind respectat regimul juridic de incompatibilitate și restricții prevăzut la art. 16.

Articolul 8. Organizarea serviciilor alternative de îngrijire individualizată a copiilor

(1) Inițierea și desfășurarea activității serviciilor alternative de îngrijire individualizată a copiilor se realizează cu condiția deținerii de către îngrijitor/îngrijitoare a patentei de întreprinzător pentru acest gen de activitate.

(2) La desfășurarea activității serviciilor alternative de îngrijire individualizată a copiilor, de respectarea cadrului normativ în domeniul protecției copilului este responsabil/ă îngrijitorul/îngrijitoarea.

Articolul 9. Organizarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor de tip familial

(1) Inițierea și desfășurarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor de tip familial se realizează cu condiția deținerii de către îngrijitor/îngrijitoare a patentei de întreprinzător pentru acest gen de activitate.

(2) Prestatorul de serviciu alternativ de îngrijire a copiilor de tip familial are obligația de a asigura buna funcționare a acestor servicii, în conformitate cu actele normative relevante aprobate de Guvern.

(3) În procesul desfășurării activității serviciilor alternative de îngrijire a copiilor de tip familial, de respectarea cadrului normativ în domeniul protecției copilului este responsabil prestatorul de serviciu.

Articolul 10. Înregistrarea și notificarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor

(1) Pentru înregistrarea în calitate de prestator de serviciu, solicitantul prezintă autorității responsabile, în modul stabilit de Guvern, următoarele documente:

- a) documentul ce atestă calificarea de îngrijitor/îngrijitoare;
- b) documentul intern al persoanei juridice de înființare a serviciului, după caz;
- c) fișa medicală individuală cu rezultatele examenelor medicale și cele de laborator în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare aprobate de Ministerul Sănătății;
- d) certificatul privind capacitatea psihică de a practica activități sociale și profesionale cu responsabilitate sporită, conform Formularului nr. 091/e;
- e) cazierul judiciar și cazierul contravențional;
- f) declarația pe propria răspundere că nu locuiește împreună cu persoane care au fost condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni sau contravenții contra vieții și sănătății persoanei, contra familiei și copiilor, privind viața sexuală, contra libertății, cinstei și demnității persoanei, în cazul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei;
- g) declarația pe propria răspundere că nu este decăzută din drepturile părintești prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, după caz;
- h) copia de pe extrasul din registrul bunurilor imobile sau, după caz, de pe contractul de locațiune a imobilului care va fi folosit în cadrul activității respective.

(2) La inițierea activității serviciilor de îngrijire a copiilor, prestatorul de serviciu prezintă autorității desemnate următoarele documente:

- a) patenta de întreprinzător, după caz;
- b) acceptul de notificare de la Agenția Națională pentru Sănătate Publică, după caz.

(3) Până la inițierea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) și c), persoanele responsabile de inițierea acestora, ca măsură prealabilă de verificare a corespunderii serviciului cu cerințele sanitare, pot solicita de la Agenția Națională pentru Sănătate Publică suport consultativ în conformitate cu legislația privind controlul de stat al activității de întreprinzător.

(4) Notificarea privind inițierea sau încetarea activității serviciilor de îngrijire a copiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. a) și c) se depune la autoritatea responsabilă, în modul stabilit de Guvern, prin completarea raportului de autoevaluare.

(5) Înștiințarea de accept sau refuz se emite în termen de 10 zile de la data depunerii notificării.

(6) După recepționarea notificării și a raportului de autoevaluare, Agenția Națională pentru Sănătate Publică remite prestatorului de serviciu o înștiințare de accept sau refuz. În cazul refuzului se indică temeiul și se prezintă recomandări de remediere.

(7) Prestarea nemijlocită a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor se permite din data recepționării înștiințării de accept emise de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

(8) După notificarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor prevăzute de art. 5 alin. (1) lit. a) și c), prestatorul de serviciu poate fi inclus în graficul controalelor planificate pentru anul următor.

(9) Înregistrarea serviciilor alternative de îngrijire a copiilor este supusă taxei de stat aprobate de Guvern.

Articolul 11. Condițiile de contractare ale îngrijitorului/îngrijitoarei

(1) În cadrul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor, îngrijitorul/îngrijitoarea poate fi contractat/contractată prin:

- a) contract individual de muncă, cu respectarea prevederilor prevăzute de Codul muncii;
- b) contract de prestări servicii, cu respectarea garanțiilor și prevederilor prevăzute de Codul civil.

(2) Conținutul contractului cu îngrijitorul/îngrijitoarea este determinat prin acordul părților, ținându-se cont de actele normative prevăzute la alin. (1), și va include:

- a) tipul de contract (individual de muncă sau prestări servicii);
- b) datele de identificare a părților;
- c) drepturile, obligațiile și răspunderea părților;
- d) lista atribuțiilor îngrijitorului/îngrijitoarei;
- e) locul de desfășurare a activității de îngrijire a copiilor;
- f) regimul de muncă (deplin, parțial, flexibil sau ocazional);
- g) durata contractului;
- h) condițiile de remunerare;
- i) necesitățile individuale de sănătate ale copilului (deficiențe fizice, emoționale sau mintale, reacții alergice, intoleranțe etc);
- j) actele prevăzute la art. 15 alin. (2);
- k) alte clauze convenite prin acordul părților ce nu contravin legislației în vigoare.

(3) Se recomandă utilizarea modelului de contract aprobat de Guvern.

Articolul 12. Monitorizarea și controlul activității îngrijitorului/îngrijitoarei în cadrul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor

(1) Monitorizarea și controlul activității îngrijitorului/îngrijitoarei în cadrul serviciului alternativ de îngrijire a copiilor prevăzut la art. 5 alin. (1) lit. a) se realizează de către angajator și reprezentanții legali ai copilului.

(2) Monitorizarea și controlul activității îngrijitorului/îngrijitoarei în cadrul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) și c) se realizează de către reprezentanții legali ai copilului.

(3) Monitorizarea și controlul activității serviciilor alternative de îngrijire a copiilor se efectuează de organele de control potrivit competențelor stabilite de lege.

Capitolul IV

EXERCITAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNGRIJITOR/ÎNGRIJITOARE

Articolul 13. Formarea inițială și continuă a îngrijitorului/îngrijitoarei

(1) Standardele de formare inițială și continuă a îngrijitorului/îngrijitoarei sunt organizate în conformitate cu procedurile aprobate și/sau stabilite de Ministerul Educației și Cercetării.

(2) În cazul în care îngrijitorul/îngrijitoarea a absolvit un curs/program de formare inițială și/sau continuă organizat de către un furnizor de formare profesională acreditat în alt stat, actul care confirmă instruirea respectivă este supus procedurii de recunoaștere și/sau echivalare a actelor de studii sau calificărilor obținute potrivit procedurilor stabilite de Ministerul Educației și Cercetării.

Articolul 14. Activitatea de îngrijitor/îngrijitoare

(1) Activitatea de îngrijitor/îngrijitoare poate fi desfășurată de orice persoană certificată, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială sau orice alt criteriu similar, în condițiile stabilite de prezenta lege.

(2) Activitatea de îngrijitor/îngrijitoare este compatibilă cu orice altă profesie sau activitate, dacă actele normative care reglementează profesiile sau activitățile respective nu prevăd altfel.

(3) Activitatea de îngrijitor/îngrijitoare se desfășoară prin:

a) obținerea patentei de întreprinzător și încheierea unui contract de prestări servicii cu reprezentantul legal al copilului – pentru tipurile de servicii menționate la art. 5 alin. (1) lit. b) și c);

b) încheierea unui contract individual de muncă cu persoană juridică – pentru tipul de servicii menționate la art. 5 alin. (1) lit. a).

Articolul 15. Cerințe pentru exercitarea activității de îngrijitor/îngrijitoare

(1) Îngrijitor/îngrijitoare poate fi orice persoană fizică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) are vârsta minimă de 16 ani;

b) este calificată în domeniul îngrijirii copiilor cu vârsta de până la 3 ani;

c) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni sau contravenții care ar face-o incompatibilă cu exercitarea activității de îngrijitor/îngrijitoare;

d) este aptă din punct de vedere medical și psihologic.

(2) Pentru a fi angajată/contractată în calitate de îngrijitor/îngrijitoare, persoana prezintă contractorului dovada înregistrării în calitate de prestator de serviciu, precum și, la solicitare, următoarele documente:

a) actul de identitate;

b) documentul ce atestă calificarea de îngrijitor/îngrijitoare;

c) fișă medicală individuală cu rezultatele examenelor medicale și cele de laborator în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare aprobate de Ministerul Sănătății;

d) certificatul privind capacitatea psihică de a practica activități sociale și profesionale cu responsabilitate sporită, conform Formularului nr. 091/e;

e) cazierul judiciar și cazierul contravențional;

f) declarația pe propria răspundere că nu locuiește împreună cu persoane care au fost condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni sau contravenții contra vieții și sănătății persoanei, contra familiei și copiilor, privind viața sexuală, contra libertății, cinstei și demnității persoanei, în cazul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei;

g) declarația pe propria răspundere că nu este decăzută din drepturile părintești prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă, după caz;

h) patentă de întreprinzător, după caz;

g) CV-ul, scrisori de recomandare.

(3) Documentele prevăzute la alin. (2) lit. c), e) și h) se actualizează anual. Neprezentarea către contractor a documentelor actualizate servește drept temei de suspendare a activității/contractului și reluare a activității/contractului după prezentarea documentelor actualizate.

(4) Îngrijitorul/îngrijitoarea are obligația de a prezenta contractorului, în termen de 10 zile de la solicitare, oricare dintre documentele specificate la alin. (2) dacă acestea, în redacție actualizată, vor avea alt conținut decât cele prezentate ultima dată.

(5) Se interzice contractorului să solicite alte documente decât cele prevăzute la alin.(2).

Articolul 16. Incompatibilități și restricții privind desfășurarea activității de îngrijitor/îngrijitoare

(1) Desfășurarea activității de îngrijitor/îngrijitoare este incompatibilă cu orice activitate care aduce atingere sau prejudicii reputației profesionale.

(2) Nu poate desfășura activitate de îngrijitor/îngrijitoare persoana care:

a) a fost condamnată pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni sau contravenții contra vieții și sănătății persoanei, contra familiei și copiilor, privind viața sexuală, contra libertății, cinstei și demnității persoanei;

b) locuiește împreună cu persoane care au fost condamnate pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni sau contravenții contra vieții și sănătății persoanei, contra familiei și copiilor, privind viața sexuală, contra libertății, cinstei și demnității persoanei, conform declarației pe propria răspundere, în cazul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei;

c) este decăzută din drepturile părintești prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă;

d) suferă de boli transmisibile și/sau tulburări mintale;

e) este dependentă de substanțe psihotrope sau stupefiante și/sau de plante ori substanțe cu proprietăți psihoactive; în cazul serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei, prevederile se aplică și pentru membrii de familie sau alte persoane care locuiesc cu aceasta;

f) a aplicat violență fizică sau psihică față de copii, caz documentat în modul corespunzător de autoritățile abilitate;

g) în privința căreia s-a aplicat, pe o durată stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă, interdicția de a desfășura activitate de îngrijitor/îngrijitoare, activitate didactică sau altă activitate ce presupune contactul direct cu copii;

h) în privința căreia a fost instituită măsura de ocrotire judiciară.

Articolul 17. Atribuțiile îngrijitorului/îngrijitoarei

(1) În desfășurarea activității, îngrijitorul/îngrijitoarea are următoarele atribuții:

a) asigură securitatea beneficiarului prin prevenirea potențialelor riscuri pentru integritatea fizică/psihică și supravegherea continuă a acestuia;

b) asigură integritatea beneficiarului prin crearea confortului psihoemoțional și a condițiilor nonviolente de îngrijire;

c) realizează activități de igienă corporală a beneficiarului, respectând normele igiene;

d) asigură condiții favorabile pentru sănătatea beneficiarului;

e) realizează alimentația beneficiarului, specifică vârstei, regimului alimentar și indicațiilor dietetice, respectând cerințele sanitaro-igienice;

f) dezvoltă abilitățile de bază ale beneficiarului (motrice, socioemoționale, de comunicare, de comportament);

g) organizează cu beneficiarul activități recreative și distractiv-educative conform particularităților individuale și de vârstă;

h) acordă primul ajutor în situații de urgență, monitorizând indicii vitali ai beneficiarului;

i) acordă îngrijiri beneficiarului cu afecțiuni curente și realizează activități de sprijin copilului cu boli cronice și/sau nevoi speciale.

(2) Prin contract, părțile, de comun acord, pot conveni asupra altor atribuții.

Articolul 18. Drepturile îngrijitorului/îngrijitoarei

Îngrijitorul/îngrijitoarea are următoarele drepturi:

a) să presteze servicii alternative de îngrijire a copiilor, în condițiile legii și ale cadrului normativ aferent acestuia;

b) să i se recunoască și să i se respecte de către contractor independența profesională, statutul profesional, precum și treptele de specializare acordate în condițiile legii;

c) să stabilească plata pentru serviciile prestate în funcție de complexitatea lor și de calificarea sa profesională;

d) să refuze acordarea serviciilor și, după caz, să declare rezoluțiunea contractului atunci când îi este lezată demnitatea umană, este agresat/ă, defăimat/ă de către contractor sau acesta nu respectă prevederile contractuale și/sau dispozițiile stabilite de prezenta lege și de cadrul normativ aferent;

e) să informeze publicul cu privire la exercitarea activității sale, cu respectarea principiului confidențialității privind datele care i-au devenit cunoscute în exercitarea activității sale;

f) să se afilieze în asociații profesionale locale, naționale și/sau internaționale;

g) să desfășoare activitate de cercetare;

h) să aleagă liber abordări științifice, forme, metode și tipuri de acordare a îngrijirii copiilor, respectând condițiile legii și ale cadrului normativ aferent;

i) să sesizeze organele abilitate atunci când îi sunt încălcate drepturile;

j) să fie remunerat/ă pentru activitatea desfășurată conform prevederilor contractuale, dar nu mai puțin decât salariul minim stabilit la nivel național.

Articolul 19. Obligațiile îngrijitorului/îngrijitoarei

Îngrijitorul/îngrijitoarea are următoarele obligații:

a) să acționeze cu profesionalism, promptitudine, diligență și bună-credință, în conformitate cu cadrul normativ din domeniul protecției copilului, bunele moravuri și normele deontologice din domeniu;

b) să desfășoare activitatea în conformitate cu prezenta lege și standardele ocupaționale și de calificare aprobate;

c) să respecte drepturile, onoarea și demnitatea copilului;

d) să informeze reprezentantul legal despre evoluțiile copilului;

e) să comunice imediat reprezentantului legal al copilului despre orice situație dificilă și urgentă apărută referitoare la copil;

f) să informeze reprezentantul legal al copilului și/sau autoritatea responsabilă de protecția drepturilor copilului despre suspiciunile în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a copilului;

g) să nu admită situații și fapte de abuz sau neglijare a copilului;

h) să informeze imediat reprezentantul legal al copilului despre orice situație care ar afecta exercitarea activității de îngrijire a copilului sau ar putea influența îngrijirea copilului;

i) să păstreze confidențialitatea datelor care i-au devenit cunoscute în exercitarea activității sale, cu excepțiile prevăzute de lege;

j) să sesizeze autoritățile competente despre încălcarea drepturilor copilului, conform cadrului normativ în domeniul protecției copilului;

k) să prezinte contractorului documentele prevăzute la art. 15 alin. (2);

l) să urmeze cursuri/programe de formare profesională inițială și continuă, în condițiile stabilite de standardele Ministerului Educației și Cercetării;

m) în cazul îngrijirii alternative a copiilor organizate la domiciliul/reședința temporară a îngrijitorului/îngrijitoarei, să notifice imediat și să suspende activitatea/contractul dacă o persoană cu care locuiește a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni sau contravenții contra vieții și sănătății persoanei, contra familiei și copiilor, privind viața sexuală, contra libertății, cinstei și demnității persoanei.

Articolul 20. Confidențialitatea datelor

(1) Îngrijitorul/îngrijitoarea este obligat/ă să păstreze confidențialitatea datelor cu caracter personal devenite cunoscute în procesul de îngrijire a copilului.

(2) Prelucrarea datelor cu caracter personal și prezentarea lor persoanelor terțe, precum și utilizarea acestor date în scopuri de cercetare, instruire, supervizare, publicare se admit doar cu consimțământul subiectului de date cu caracter personal și în condițiile depersonalizării datelor cu caracter personal.

(3) Excepție de la obligația de a păstra confidențialitatea o constituie:

a) emiterea unui act judecătoresc corespunzător;

b) existența situațiilor de risc pentru viața și integritatea copilului, precum și pentru anturajul acestuia.

(4) Obligația de a păstra confidențialitatea nu este limitată în timp.

Articolul 21. Suspendarea și încetarea activității de îngrijitor/îngrijitoare

(1) Raporturile contractuale pot fi suspendate și/sau încetate în cazul survenirii incompatibilităților activității de îngrijitor/îngrijitoare și/sau în circumstanțele prevăzute de Codul muncii sau Codul civil, în modul corespunzător tipului de contract.

(2) Patenta de întreprinzător eliberată pentru desfășurarea activității de îngrijitor/îngrijitoare se suspendă și/sau încetează conform regulilor generale cu privire la activitatea de întreprinzător.

Articolul 22. Răspunderea îngrijitorului/îngrijitoarei

În activitatea sa, îngrijitorul/îngrijitoarea răspunde juridic disciplinar, contravențional, civil și penal, în conformitate cu legislația corespunzătoare din domeniile menționate.

Capitolul V

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI DE SERVICIU ȘI ALE REPREZENTANTULUI LEGAL

Articolul 23. Drepturile beneficiarului de serviciu

Beneficiarul de serviciu are următoarele drepturi:

- a) să i se respecte fără discriminare drepturile și libertățile fundamentale;
- b) să i se garanteze demnitatea și intimitatea;
- c) să i se respecte toate drepturile prevăzute de cadrul normativ din domeniul protecției copilului.

Articolul 24. Drepturile reprezentantului legal

Reprezentanții legali ai beneficiarilor de servicii au următoarele drepturi:

- a) la libera alegere a prestatorului de serviciu și a modalității de prestare, cu respectarea principiului nediscriminării, prevăzut de Legea nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalității;
- b) să verifice veridicitatea informațiilor prezentate de îngrijitor/îngrijitoare, cu respectarea actelor normative privind protecția datelor cu caracter personal;
- c) să stabilească prin contract gama activităților de îngrijire, în funcție de necesitățile copilului;
- d) să fie informați despre evoluția zilnică a copilului;
- e) să li se comunice imediat despre orice situație dificilă și urgentă apărută referitoare la copil;
- f) să fie informați despre orice suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de neglijare a copilului;
- g) să fie informați imediat despre orice modificare și situație survenită care ar afecta exercitarea activității sau ar putea influența îngrijirea copilului;
- h) să monitorizeze activitatea îngrijitorului/îngrijitoarei, fără a leza demnitatea acestuia/acesteia;
- i) să se adreseze autorităților competente în caz de abuz sau încălcare a drepturilor copilului aflat în serviciul de îngrijire;
- j) să suspende unilateral contractul cu îngrijitorul/îngrijitoarea în cazul trimiterii în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea de către îngrijitor/îngrijitoare a unei infracțiuni sau contravenții incompatibile cu activitatea prestată, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești;
- k) să solicite informații prevăzute la art. 15 alin. (2).

Articolul 25. Obligațiile reprezentantului legal

Reprezentanții legali ai beneficiarilor de servicii au următoarele obligații:

- a) să respecte drepturile și libertățile copilului;
- b) să informeze îngrijitorul/îngrijitoarea despre necesitățile individuale ale copilului, inclusiv starea de sănătate, reacții alergice, intoleranțe etc;
- c) să respecte drepturile îngrijitorului/îngrijitoarei prevăzute de prezenta lege, de Codul muncii, Codul civil și de alte acte normative;
- d) să respecte clauzele contractuale;
- e) să remunereze îngrijitorul/îngrijitoarea pentru serviciile prestate în cuantumul stabilit prin contract;
- f) să remunereze suplimentar îngrijitorul/îngrijitoarea, conform prevederilor legale, pentru serviciile oferite peste orele de program stabilite în contract;
- g) să respecte prevederile prezentei legi, a Codului muncii, Codului civil și ale altor acte normative;
- h) să informeze îngrijitorul/îngrijitoarea despre instalarea sistemelor de supraveghere video/audio la domiciliul/reședința temporară a copilului.

Capitolul VI REMUNERAȚIA ÎNGRIJITORULUI/ÎNGRIJITOAREI

Articolul 26. Cuantumul remunerației

(1) Cuantumul remunerației pentru serviciile alternative de îngrijire a copiilor se negociază individual de către îngrijitor/îngrijitoare și contractor.

(2) Cuantumul remunerației pentru o oră de activitate a îngrijitorului/îngrijitoarei nu poate fi mai mic decât salariul minim stabilit de Guvern pentru atribuțiile prevăzute la art.17 alin. (1).

Articolul 27. Evidența financiară a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor

(1) Activitatea îngrijitorului/îngrijitoarei implică o evidență financiară corespunzătoare în funcție de tipul serviciului alternativ de îngrijire a copiilor prestat.

(2) În cazul prestării serviciilor alternative de îngrijire a copiilor organizate de angajator la locul de muncă, răspunderea pentru ținerea contabilității și pentru raportarea financiară, prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice revine angajatorului.

Articolul 28. Regimul fiscal, asigurarea socială de stat și asigurarea obligatorie de asistență medicală

(1) Regimul fiscal aplicat serviciilor alternative de îngrijire a copiilor este realizat în conformitate cu prevederile legislației fiscale și potrivit Legii nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător.

(2) Îngrijitorul/îngrijitoarea are obligația de a se încadra în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală și în cel al asigurării sociale de stat conform actelor normative în vigoare.

Capitolul VII
DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 29. Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția articolului 15 alin. (1) lit. b), care se va pune în aplicare la expirarea a 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și a articolului 27, care se va pune în aplicare la expirarea unui an de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Înregistrarea relațiilor dintre contractor și prestatorul de serviciu se va realiza de către contractor, fiind prezentată trimestrial o notă de informare, în modul prevăzut de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care va conține obligatoriu informația despre codul fiscal al prestatorului de serviciu și cuantumul remunerației îndreptate în favoarea acestuia.

Articolul 30. Dispoziții tranzitorii

(1) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

(2) Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va institui sistemul informațional, reprezentat din totalitatea mijloacelor software, hardware și infrastructura utilizatorului, destinat pentru procesarea informației și formarea resursei informaționale cu privire la serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani.

(3) Ministerul Sănătății, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va pune în aplicare procedura de notificare a serviciilor alternative de îngrijire a copiilor și va include prestatorii de servicii în Lista profesiilor ce necesită instruire igienică obligatorie și în Lista programelor de instruire igienică, aprobate prin Ordinul nr. 314/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 212–220, art. 731).

(4) Biroul Național de Statistică, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va substitui în Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei, aprobat prin Ordinul nr. 28/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 193–202, art. 1007), denumirea clasei 88.91 din „Activități de îngrijire zilnică pentru copii” în „Activități de îngrijire a copiilor”.

(5) Ministerul Educației și Cercetării, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va modifica Standardul de calificare „Îngrijitor de copii (Bonă)”, aprobat prin Decizia nr. 9/2022 a Consiliului Național pentru calificări, care corespunde nivelului 3 al Cadrului național al calificărilor din Republica Moldova.

(6) Desfășurarea activității de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată de copii în baza patentei de întreprinzător se permite până la 1 ianuarie 2024. Începând cu 1 ianuarie 2024, activitatea de îngrijitor calificat/îngrijitoare calificată se va organiza în activitate independentă conform reglementărilor propuse de Ministerul Economiei.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

IGOR GROSU

**Chișinău, 29 decembrie 2022.
Nr. 367.**